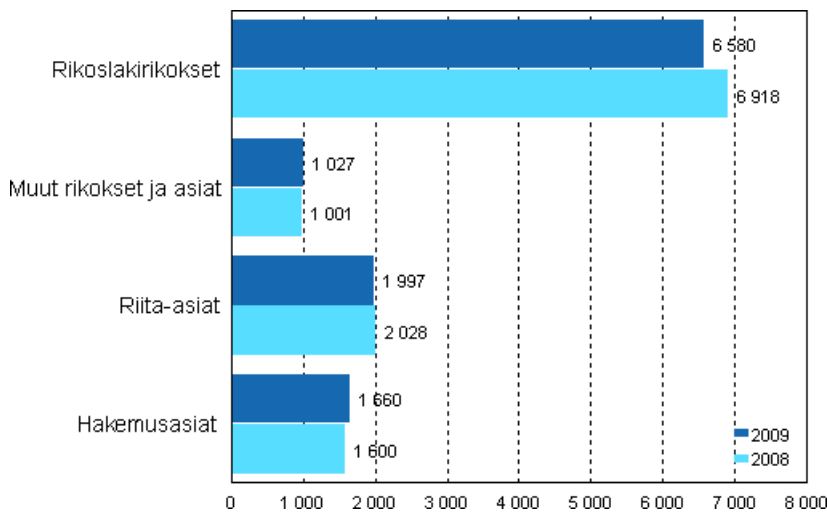

Hovioikeuksien ratkaisut 2009

Hovioikeuksissa ratkaistiin 11 300 asiaa vuonna 2009

Hovioikeudet ratkaisivat 11 264 asiaa vuonna 2009, mikä on 2,5 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Rikosoikeudellisia asioita oli 7 607 eli yli kaksi kolmannesta kaikista asioista. Siviiliasioita oli 3 657. Rikosasioista omaisuusrikoksia oli 25 prosenttia, henkeen ja terveyteen kohdistuneita rikoksia 22 prosenttia sekä liikenne rikoksia 21 prosenttia. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen julkaisemista luvuista.

Hovioikeuksissa ratkaistut asiat 2008 ja 2009

Hovioikeudet muuttivat käräjäoikeuden päätöksen perusteluja ja lopputulosta 28 prosentissa kaikista asioista. Rikosoikeudellisissa asioissa perusteluja ja lopputulosta muutettiin 30 prosentissa ja siviiliasioissa 24 prosentissa. Seulontaratkaisuja oli 1 117, mikä on 55 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Pääkäsittelyssä ratkaistiin 3 638 asiaa, joista yli 74 prosenttia oli rikosasioita.

Keskimääräinen käsittelyaika kaikissa hovioikeuksien ratkaisemissa asioissa oli 6,6 kuukautta. Rikosoikeudellisten asioiden käsittelyyn kului keskimäärin 6,4 kuukautta ja siviiliasioiden käsittelyyn 7,1 kuukautta. Kaikista asioista lähes 22 prosenttia ratkaistiin alle kahdessa kuukaudessa ja 52 prosenttia alle puolessa vuodessa. Yli vuoden ratkaisu viipyi 16 prosentissa kaikista asioista.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Saapuneet, ratkaistut ja vireillä olleet asiat hovioikeuksissa 2002–2009.....	3
Liitetaulukko 2. Ratkaistut asiat hovioikeuksittain vuosina 2002–2009	3
Laatuseloste: Hovioikeuksien ratkaisut.....	4

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Saapuneet, ratkaistut ja vireillä olleet asiat hovioikeuksissa 2002–2009

Vuosi	Saapuneet	Ratkaistut	Vireillä vuoden lopussa
2002	13 087	12 413	9 224
2003	12 494	12 416	9 363
2004	12 573	14 067	7 875
2005	12 509	12 916	7 042
2006	11 705	12 293	6 357
2007	11 319	12 076	5 656
2008	11 359	11 547	5 387
2009	11 263	11 264	5 388

Liitetaulukko 2. Ratkaistut asiat hovioikeuksittain vuosina 2002–2009

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Yhteensä	12 413	12 416	14 067	12 916	12 293	12 076	11 547	11 264
Helsingin hovioikeus	3 812	3 793	4 717	4 280	3 816	4 000	3 516	3 180
Itä-Suomen hovioikeus	1 503	1 512	1 674	1 510	1 540	1 497	1 233	1 209
Turun hovioikeus	3 239	3 164	3 361	2 907	2 632	2 426	2 854	3 048
Vaasan hovioikeus	1 576	1 671	1 806	1 796	1 762	1 608	1 564	1 482
Kouvolan hovioikeus	1 403	1 401	1 466	1 406	1 389	1 344	1 279	1 179
Rovaniemen hovioikeus	880	875	1 043	1 017	1 154	1 201	1 101	1 166

Laatuseloste: Hovioikeuksien ratkaisut

1. Tilastotietojen relevanssi

Hovioikeuksien ratkaisut -tilasto kuvaa loppuun käsiteltyjä siviili- ja rikosasioita ratkaisun ja asian laadun mukaan hovioikeuspiireittäin, vuoden aikana vireillä olleita asioita sekä asian ratkaisuun kulunutta aikaa. Siviiliasioissa tietoja on myös asian kokonaiskäsitteilyajasta, käräjäoikeuteen saapumisesta hovioikeuden ratkaisupäivään sekä rikosasioissa rikoksen tekoajasta hovioikeuden päätöspäivään, syyteharkintaan ja esitutkintaan keskimäärin kuluneesta ajasta. Rikosasioissa kokonaiskäsitteilyyn, syyteharkintaan ja esitutkintaan kuluneesta ajasta tiedot on saatu syyttäjien ja alioikeuksien rikosasioiden asianhallintajärjestelmään (Sakari) kirjatusta jutuista.

Yleisinä ylioikeuksina toimivat hovioikeudet käräjäoikeustason yläpuolella. Hovioikeuksia on kuusi: Turun, Vaasan, Itä-Suomen, Helsingin, Kouvolan ja Rovaniemen hovioikeudet. Käräjäoikeudet on jaettu vastaavasti kuuteen hovioikeuspiiriin. Hovioikeuksien tehtävänä on toimia yleisenä muutoksenhakuasteena käräjäoikeuden ratkaisuun. Muutoksenhakuasteina voidaan ryhmitellä varsinaisiin ja ylimääräisiin muutoksenhakuasteisiin. Varsinaisista muutoksenhakuasteista tärkein on valitus. Varsinaisiin muutoksenhakuasteisiin luetaan myös takaisinsaanti yksipuolista tuomiota vastaan, jolloin asia voidaan ottaa uudelleen käsiteltäväksi ratkaisun tehneessä alioikeudessa. Ylimääräisiä muutoksenhakuasteita ovat kantelu tuomiovirheen perusteella, lainvoiman saaneen tuomion purkaminen ja menetetyn määräajan palauttaminen. Asianosaisen, joka tahtoo hakea muutosta käräjäoikeuden ratkaisuun, on ilmoitettava siihen tyytymättömyyttä viimeistään seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jona käräjäoikeuden ratkaisu julistettiin tai annettiin. Määräaika valituksen tekemiseen on 30 päivää käräjäoikeuden ratkaisupäivästä lukien. Joissakin lainkäyttöasioissa hovioikeus toimii myös ensimmäisenä oikeusasteena. Rikosasioissa tällaisia asioita ovat valtiollisesti merkittävät, kuten maanpetos- ja valtiopetosrikokset sekä korkeita virkamiehiä koskevat asiat. Myös määrätty siviiliasiat hovioikeus käsittelee ensimmäisenä oikeusasteena.

Valitusasian käsittelystä hovioikeudessa säädetään oikeudenkäymiskaassa. Lokakuun 2003 alussa tulivat voimaan oikeudenkäymiskaaren muutokset, jotka koskevat käräjäoikeuden ratkaisusta hovioikeuteen tehtyjä valituksia. Käräjäoikeuden päätös käsitellään ensin ns. seulontamenettelyssä, jossa hovioikeus päättää, otetaanko valitus enempään tutkintaan vai hylätäänkö se heti. Valitusta ei oteta täydetutkintaan, jos kolme hovioikeuden jäsentä on yksimielisiä siitä, että asia on ratkaistu käräjäoikeudessa oikein. Seulontamenettelyä sovelletaan 1.10.2003 jälkeen annettuihin käräjäoikeuden ratkaisuihin, joihin on haettu muutosta.

Riita-asioiden uusi vapaamuotoinen sovittelumenettely otettiin yleisissä tuomioistuimissa käyttöön vuoden 2006 alussa. (Laki riita-asioiden sovittelusta yleisissä tuomioistuimissa 2005/663).

Vuoden 2008 tilastoon on lisätty tieto pääkäsitellyissä ratkaistuista asioista. Pääkäsitely on suullinen oikeudenkäyntitilaisuus, joka on pääosin samanlainen kuin käräjäoikeudessa.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilasto perustuu kokonaisaineistoon. Tilaston perustiedot on saatu oikeushallinnon ylläpitämästä hovioikeuksien asianhallintajärjestelmästä. Tilastokeskuksessa hovioikeuksien tiedostoon liitetään vastaava alioikeuden ratkaisu siviiliasioissa tuomioistuinten asianhallintajärjestelmästä (Tuomas) sekä rikosasioissa Sakari-järjestelmästä tietoja käsitteilyaikojen laskemista varten.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilastossa ovat kaikki hovioikeuksien vuoden aikana lopullisesti ratkaisemat siviili-, rikos- ja hakemusasiat. Tilaston perusaineistoa voidaan pitää hyvänä.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilaston perusaineisto poimitaan tilastovuotta seuraavan vuoden tammikuussa. Tulokset valmistuvat syksyn aikana.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tietoja hovioikeuksien ratkaisemista asioista on saatavissa veloitusetta Tilastokeskuksen verkkopalvelusta aihealueelta Oikeus, PX-Web StatFin -tietokantapalvelussa osoitteessa <http://pxweb2.stat.fi>.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilastossa käytetään vuoden lopussa voimassa olevaa asia- ja alueluokitusta. Tiedot ovat vertailukelpoisia vuosilta 2002–2009.

7. Yhtenäisyys

Tilastossa ovat kaikki hovioikeuksien lopulliset ratkaisut siviili- ja rikosasioissa. Vastaavanlaajuisia tilastoja ei julkaista muualla. Tilastossa käytetyt asialuokitukset löytyvät Tilastokeskuksen PX-Web StatFin -tietokannasta. Siviiliasian nimikkeistö ja kolminumeroinen rikosluokitus ovat suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi Tilastokeskuksen luokitustietokannassa.

Lisätietoja

Heli Hiltunen (09) 1734 3314

Vastaava tilastojohtaja:

Jari Tarkoma

oikeus@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Oikeustilastot, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute